

**CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
 EDIȚIA 2021-2022 / ETAPA NAȚIONALĂ – 16 mai 2022
 COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

CLASA a VI-a

Numele: .....
 Prenumele:.....
 Școala: ..... / Clasa: .....
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al elevului:.....
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al profesorului mentor:.....

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele pentru a putea rezolva cerințele legate de acestea, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. *Timiditatea reprezintă o stare de îngrijorare și de disconfort resimțită în interacțiunile sociale, o teamă legată de evaluarea negativă a celorlalți, care vă poate îngreuna îndeplinirea obiectivelor personale și profesionale. Timiditatea se poate manifesta prin: simptome fizice precum bătăi accelerate ale inimii, înroșirea feței, tremur, transpirație; comportamental, prin evitarea contextelor sociale și a riscurilor; cognitiv, printr-o evaluare negativă a propriei persoane, sensibilitate la feedbackul* negativ.*

În general, oamenii timizi sunt îngrijorați că ceilalți și-ar putea face o părere greșită despre ei din cauza anumitor trăsături fizice [...]. Dacă încearcă să inițieze o conversație sau să invite pe cineva la o petrecere, se îngrijorează că solicitarea lor poate deranja cealaltă persoană, ajungând să considere interacțiunea cu ceilalți o povară, oamenii putând să îi refuze. [...] De asemenea, le este frică de greșeli, considerând că o singură greșală îi poate face pe ceilalți să îi respingă sau să îi umilească.

Oamenii timizi cred adesea că ceilalți nu îi plac, că îi consideră plictisitori, ciudați sau enervanți, fără nicio dovadă solidă care să susțină acest lucru. Dacă cineva nu reacționează la ce spun ei, dacă cineva pare neatent, plictisit de conversație sau se uită în telefon, ei presupun că este vina lor.

(Text adaptat după <https://www.clinicadefericire.ro/articole/timiditatea-si-neincrederea-in-propria-persoana>)

* *feedback* (engl.): conexiune inversă; apreciere a unui răspuns pe baza performanțelor obținute.

B. *Tacticos, Herr Direktor* tăie sfoara, o strânse ghem, desfăcu învelitoarea descoperind o alta de hârtie de mătase, le pături... [...]*

Zvârlite-n sus chimonourile* japoneze se desfăcură și căzură iluminate de auriu și roșu ca fășii desprinse din cerul legendelor nipone*. De-o vârstă cu Olguța și Monica, doamna Deleanu îngenunchie pe covor, asupra minunilor. [...]

— Herr Direktor, aș vrea să-ți spun ceva.

— La dispoziție.

— Nu. La ureche.

— Poftim urechea.

— Herr Direktor – nu te supăra – eu aș vrea să-i dau Monicăi chimonoul meu. Știi, mie-mi place foarte mult, dar mi se pare că Monicăi îi place și mai mult.

— *Vino să te pup, gură de aur.*

— *Și eu, Herr Direktor.*

— *Olguța să nu crezi că te-am uitat! Acuma vine rândul vostru. Chimonourile erau pentru cucoane.*

— *Herr Direktor, șopti Olguța, te rog dă-i-l tu. Știi, mie nu-mi vine.*

— *Dragii mei, să isprăvim cu buclucurile, încep Herr Direktor acoperind cu mâinile saltarul* de jos... Olguța, tu ești cucoană?*

— *Nuu, Herr Direktor.*

— *Bravo ție. Tu ești în partida mea... Așadar chimonourile sunt ale cucoanelor... Monica, nu te superi? Ia să vedem cum îți vine. Unu-i mai mic, acela-i al tău... Hocus-pocus-filipus!... Cu o surprinzătoare dibăcie, Herr Direktor o metamorfoză pe Monica într-o clipă.*

— *Ia să vedem... măi, da' frumoase-s japonezele! Mă mut în Japonia.*

— *Monica, scoate-ți cozile afară... Așa. Vino să te sărut.*

— *Tante* Alice, da' Olguța?... Nu vreau așa, șopti ea în brațele doamnei Deleanu.*

— *Lasă, nu te îngriji, Monica. Olguța are destule.*

— *Merci, moșu Puiu.*

— *Hopa!*

Luând-o în brațe, Herr Direktor o așeză pe divan și se dădu îndărăt măsurând-o prin monochlu.

— *Alice, schimbă-i pieptănătura. S-o facem japoneză de-a binelea... Merită Japonia!*

— *Vrei, Monica?*

— *Da, tante Alice, răspuse Monica prin visul chimonoului. [...]*

Ce ziceți? îi întrebă doamna Deleanu dându-se la o parte cu o încetineală savantă din fața Monicăi.

— *Aferim! aplaudă Herr Direktor.*

Monica, roșie ca suflată cu vaporos mărgean, ședea turcește pe divan, cu genele și umerii plecați și mâinile – în mânecile largi – încrucișate pe genunchi. Sfiala și chimonoul îi insuflase gesturile înguste ale japonezelor. Părul ei de aur tumultuos, înflorise în coc nipon, prins cu pieptenii doamnei Deleanu...

(Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*)

* Her Direktor (germ.): domnul director (personajul este unchiul Olguței și cumnatul doamnei Deleanu);

* chimono: îmbrăcăminte tradițională japoneză, în formă de halat, cu mâneci foarte largi;

* nipon: din Japonia; japonez;

* saltar: sertar;

* tante (fr.): mătușă.

C. — *Sper că toată lumea a repetat temeinic dialogul dintre Peter și Kate. Închideți cărțile, o să numesc pe cineva să răspundă. Sau poate se oferă cineva? întreabă profesoara în timp ce toată lumea se așază în scârțâit de scaune târșâite pe parchet.*

Pun mâinile pe caiet. Ascund mângălitura asta apărută din senin.

Profa așteaptă să se sacrifice cineva. Mie mi se zbat venele de la tâmple, de parcă aș fi pe buza unei prăpăstii. Am învățat atât de bine lecția asta! O știu pe de rost de la cap la coadă, cred că aș lua o notă bună. Și totuși, nu îndrăznesc să ridic mâna. Dacă m-aș oferi să răspund, aș fi obligată să vorbesc în fața întregii clase. Și una ca asta nu se poate. Pentru că știu ce voi păți. Ca de obicei, mă voi înroși toată și Ben Teroristu' o să mă facă iar „Tomată”. Sandra și prietenele ei vor râde de mine.

Dacă mă fac mică, la locul meu, n-o să mă bage nimeni în seamă. Așa că nu mă mișc.

Émilie, cea mai bună prietenă a mea, îmi dă un cot când se așază lângă mine. Și-a dat seama că nu mă simt bine.

— *Juliette, respiră! șoptește ea. Doar știi lecția pe de rost! Ridică mâna!*

Dau din cap în semn că nu, inima mea o ia razna, n-o să izbutesc niciodată. Mi se pare că toată lumea se uită la mine și îmi vine să mă ascund. Să vorbesc în fața clasei: nu, nu, nu. Nu voi reuși niciodată.

(Gally Lauteur, *Cea mai timidă fată din clasă*)

STANDARD

1. După cum reiese din textul **A**, un simptom fizic pe care îl manifestă persoanele timide poate fi:
  - a. evitarea contactelor sociale;
  - b. sensibilitatea;
  - c. evaluarea negativă a propriei persoane;
  - d. tremurul.

2. Conform informațiilor prezentate în textul **A**, oamenii timizi cred că ceilalți îi consideră:
  - a. incapabili;
  - b. ciudați;
  - c. insistenți;
  - d. amuzanți.

3. Când primește chimonoul oferit de *Herr Direktor*, Monica, personajul din textul **B**, își manifestă:
  - a. timiditatea;
  - b. amuzamentul;
  - c. tristețea;
  - d. nedumerirea.

4. Personajul timid din textul **C** este:
  - a. Sandra;
  - b. Émilie;
  - c. Juliette;
  - d. Ben Teroristu’.

5. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
  - a. rep-re-zin-tă, con-tex-te-lor, în-flo-ri-se, o-bli-ga-tă;
  - b. re-pre-zin-tă, con-te-xte-lor, în-flo-ri-se, o-bli-ga-tă;
  - c. re-pre-zin-tă, con-tex-te-lor, în-flo-ri-se, ob-li-ga-tă;
  - d. re-pre-zin-tă, con-tex-te-lor, în-flo-ri-se, o-bli-ga-tă.

6. Sinonimul pentru primul și antonimul pentru al doilea dintre cuvintele subliniate în secvența: – *Sper că toată lumea a repetat temeinic (1) dialogul dintre Peter și Kate. Închideți cărțile, o să numesc pe cineva să răspundă (2).* sunt corect indicate în varianta de răspuns:
  - a. serios (1), să tacă (2);
  - b. serios (1), să prezinte (2);
  - c. superficial (1), să tacă (2);
  - d. trainic (1), să riposteze (2).

- 7.** Verbele subliniate în secvența: *eu aș vrea (1) să-i dau (2) Monicăi chimonoul meu.* sunt trecute la modul indicativ, timpul perfect compus (1), respectiv la modul conjunctiv, timpul perfect (2) în varianta de răspuns:
- eu aș fi vrut (1) să-i fi dat (2) Monicăi chimonoul meu;*
  - eu am vrut (1) să-i dau (2) Monicăi chimonoul meu;*
  - eu am vrut (1) să-i fi dat (2) Monicăi chimonoul meu;*
  - eu aș vrea (1) să-i fi dat (2) Monicăi chimonoul meu.*
- 8.** În secvența: *Profă așteaptă să se sacrifice cineva. Mie mi se zbat venele de la tâmple, de parcă aș fi pe buza unei prăpăstii.* * apar:
- două pronume reflexive în cazul acuzativ și două pronume personale în cazul dativ;*
  - un pronume reflexiv în cazul acuzativ, un pronume reflexiv în cazul dativ și două pronume personale în cazul dativ;*
  - două pronume reflexive în cazul dativ și două pronume personale în cazul dativ;*
  - trei pronume reflexive în cazul acuzativ și un pronume personal în cazul dativ.*
- *Vor fi luate în calcul toate formele pronominale din secvența dată, chiar dacă se repetă.
- 9.** Substantivele proprii din secvența: — *Lasă, nu te îngrijii, Monica. Olgața are destule.* au, în ordine, cazul și funcția sintactică:
- nominativ, subiect; acuzativ, complement direct;*
  - vocativ, fără funcție sintactică; acuzativ, complement direct;*
  - nominativ, subiect; nominativ, subiect;*
  - vocativ, fără funcție sintactică; nominativ, subiect.*
- 10.** Pronumele subliniate în secvența: *Dacă încearcă să inițieze o conversație sau să invite pe cineva la o petrecere, se îngrijorează că solicitarea lor (1) poate deranja cealaltă persoană, ajungând să considere interacțiunea cu ceilalți o povară, oamenii putând să îi (2) refuze.* sunt corect analizate în varianta de răspuns:
- pronume personal, formă nonclitică (accentuată), caz genitiv, atribut pronominal genitival (1); pronume personal, formă clitică (neaccentuată), caz dativ, complement indirect (2);*
  - pronume personal, formă nonclitică (accentuată), caz genitiv, atribut pronominal genitival (1); pronume personal, formă clitică (neaccentuată), caz dativ, complement direct (2);*
  - pronume personal, formă nonclitică (accentuată), caz genitiv, atribut pronominal genitival (1); pronume personal, formă clitică (neaccentuată), caz acuzativ, complement direct (2);*
  - pronume personal, formă nonclitică (accentuată), caz dativ, complement indirect (1); pronume personal, formă clitică (neaccentuată), caz acuzativ, complement direct (2).*
- 11.** Substantivul cu funcția sintactică de circumstanțial de loc din secvența: *Pun mâinile pe caiet.* are funcția sintactică de complement prepozițional în varianta de răspuns:
- Are un caiet nou.*
  - Eticheta caietului a căzut.*
  - M-am gândit la caietul albastru.*
  - Coperta pentru caiet este nouă.*
- 12.** Pronumele subliniate în secvența următoare: — Herr Direktor – *nu te supăra – eu aș vrea să-i dau Monicăi chimonoul meu.* [...] *te rog dă-i (1) -l (2) tu (3).* au, în ordine, următoarele funcții sintactice:
- complement indirect (1), complement direct (2), complement direct (3);*
  - complement indirect (1), complement indirect (2), subiect (3);*

- c. complement direct (1), complement direct (2), subiect (3);
d. complement indirect (1), complement direct (2), subiect (3).
- 13.** Pronumele subliniate în secvența: *Sandra și prietenele ei vor râde de mine*. îndeplinesc, din punct de vedere sintactic, rolul de:
- centru (1), centru (2);
  - centru (1), adjunct (2);
  - adjunct (1), centru (2);
  - adjunct (1), adjunct (2).
- 14.** Tipul de narațiune care apare în textele **B** și **C** este:
- subiectivă, în ambele texte;
  - obiectivă, în ambele texte;
  - subiectivă, în textul **B**, obiectivă, în textul **C**;
  - obiectivă, în textul **B**, subiectivă, în textul **C**.
- 15.** Apare câte un epitet și câte o repetiție în structurile din varianta de răspuns:
- Părul ei de aur; Să vorbesc în fața clasei: nu, nu, nu.*
  - Ridică mâna!; O știu pe de rost de la cap la coadă, cred că aș lua o notă bună.*
  - Dau din cap în semn că nu..; Să vorbesc în fața clasei: nu, nu, nu.*
  - inima mea o ia razna, n-o să izbutesc niciodată.; Émilie, cea mai bună prietenă a mea, îmi dă un cot.*
- 16.** În secvența următoare din textul **C**: *Dacă m-aș oferi să răspund, aș fi obligată să vorbesc în fața întregii clase. Și una ca asta nu se poate. Pentru că știu ce voi păți. Ca de obicei, mă voi înroși toată și Ben Teroristu' o să mă facă iar „Tomată”*. Sandra și prietenele ei vor râde de mine. se sugerează:
- admirația colegilor pentru Juliette;
  - lipsa de interes a colegilor față de Juliette;
  - timiditatea extremă pe care o trăiește Juliette;
  - curajul de care dă dovadă fata.

EXCELENȚĂ

- 17.** O reacție fizică prezentată în textul **A** drept simptom al timidității trăite de Monica, personajul din textul **B**, și de Juliette, personajul din textul **C**, este:
- tremurul mâinilor;
  - bătăile accelerate ale inimii;
  - înroșirea feței;
  - transpirația.
- 18.** Apar caracteristici ale textului narativ literar:
- numai în textul **B**;
  - atât în textul **B**, cât și în textul **C**;
  - numai în textul **C**;
  - în textele **A**, **B** și **C**.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.